

2 - Moje práva počas súdneho konania

A) Kde sa súdne konanie uskutoční?

Hlavné pojednávanie vykonáva vo všeobecnosti okresný súd. V určitých prípadoch môže pojednávanie prebiehať aj pred Špecializovaným trestným súdom alebo pred Okresným súdom v sídle kraja.

Konanie vykonáva súd, v ktorého obvode bol trestný čin spáchaný.

Alternatívou je vykonanie pojednávania na súde, v ktorého obvode obvinený býva, pracuje alebo sa zdržiava, prípadne na súde, v obvode ktorého podal prokurátor obžalobu.

B) Môže dôjsť k zmene obvinenia? Ak áno, aké právo na informácie mám v tejto súvislosti?

V prípade, ak chce prokurátor posudzovať skutok ako iný trestný čin, než ako ho posudzoval policajt, musí Vás na to upozorniť ešte pred podaním obžaloby a musí zistiť, či chcete doplniť vyšetrovanie.

Ak po začatí hlavného pojednávania vyjde najavo, že ste spáchali ďalší trestný čin, súd vráti vec prokurátorovi, ak o to požiadate, do prípravného konania na došetrenie.

Ak Vás súd chce uznať za vinného z trestného činu podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, ako podľa ktorého posudzovala skutok obžaloba, môže to urobiť, musí Vás však na túto možnosť upozorniť skôr, ako vyhlásil dokazovanie za skončené.

Súd Vám znova poskytne lehotu na prípravu obhajoby a hlavné pojednávanie na ten účel odročí najmenej o päť pracovných dní, ak o to požiadate.

C) Aké práva mám počas súdneho pojednávania?

i) Vyžaduje sa moja prítomnosť na súde? Z akých podmienok je možné nezúčastniť sa osobne na súdnom pojednávaní?

Máte právo (nie povinnosť) byť prítomný na hlavnom pojednávaní. Súd môže uskutočniť pojednávanie bez Vás, ak s tým súhlasíte alebo sa odmietnete pojednávania zúčastniť, alebo z dôvodov uvedených v zákone, uvedené platí aj pre odvolacie konanie.

ii) Mám právo na tlmočníka a preklad dokumentov?

Máte právo na tlmočníka, ak vyhlásite, že neovládate jazyk, v ktorom sa vedie konanie. Ak je potrebné preložiť niektoré dôležité dokumenty, zápisnice, alebo rozhodnutia, priberie sa do konania aj prekladateľ.

iii) Mám právo na advokáta?

Máte právo byť počas celého trestného konania zastúpený zvoleným alebo ustanoveným obhajcom.

Obhajcu musíte mať už od vznesenia obvinenia, ak ste vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave, ste pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo je Vaša spôsobilosť na právne úkony obmedzená, ide o konanie o obzvlášť závažnom zločine, ste mladistvý obvinený alebo ak sa proti

Vám vedie konanie ako proti ušlému.

Ak nemáte obhajcu v prípade, v ktorom ho musíte mať, určí sa Vám lehota na zvolenie obhajcu. Ak v tejto lehote nebude obhajca zvolený, musí Vám byť obhajca bez meškania ustanovený.

V prípade, že nemáte dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby a požiadate o ustanovenie obhajcu, súd má povinnosť Vám ustanoviť obhajcu z advokátov aj v prípade, že neexistujú dôvody povinnej obhajoby. Skutočnosť, že nemáte dostatočné prostriedky, musíte preukázať.

iv) O akých ďalších procesných právach by som mal(-a) vedieť? (napr. vystúpenie obvinených pred súdom)

Po začatí pojednávania máte právo urobiť vyhlásenie, že ste vinný alebo nevinný. Ak priznáte vinu, súd vykonáva len dôkazy potrebné pre rozhodnutie o treste, resp. o náhrade škody.

Obžalovaných, svedkov, znalcov vypočúva na pojednávaní prokurátor. Váš obhajca alebo Vy im môžete klást otázky. Svedkov, ktorých ste navrhli vypočúva Váš obhajca alebo Vy. Máte právo namietať spôsob výsluchu.

Po skončení dokazovania Vám súd umožní predniesť záverečnú reč. Po záverečnej reči prokurátora môže prehovoriť napr. poškodený, Váš obhajca a pod. Vy prednášate záverečnú reč vždy ako posledný. Môžete sa vyjadrovať napr. k obžalobe, vykonaným dôkazom, ku skutku, ktorý sa vám kladie za vinu, k poľahčujúcim okolnostiam, k trestu. Záverečnú reč môže súd prerušiť len vtedy, ak nesúvisí s Vaším prípadom. Po skončení záverečných rečí máte ešte právo na posledné slovo, počas ktorého Vás nemožno prerušovať.

D) Možné tresty

Trest odňatia slobody – podľa závažnosti trestného činu – najviac na doživotie. Trest smrti je vylúčený. Ak Vám súd uloží trest neprevyšujúci 2, resp. 3 roky, môže Vám uložiť podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom alebo bez neho, pričom určí dobu od 1 do 5 rokov, počas ktorej musíte viesť riadny život. Ak nespĺníte súdom uložené povinnosti alebo obmedzenia, musíte nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody.

Trest domáceho väzenia za prečin až na 1 rok. Musíte sa zdržiavať vo svojom bydlisku a viesť riadny život. Ak uložené podmienky súdu porušíte, musíte nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody.

Trest povinnej práce od 40 do 300 hodín za prečin a len s Vaším predchádzajúcim súhlasom. Prácu vykonávate vo svojom voľno čase bez nároku na odmenu. Ak prácu nevykonáte v určenom čase a rozsahu, súd premení každé 2 hodiny nevykonanej práce na 1 deň výkonu trestu odňatia slobody

Peňažný trest; trest prepadnutia majetku; trest prepadnutia veci ukladá súd za úmyselné trestné činy, ktorými ste získali majetkový prospech alebo prípadne spôsobili škodu. Peňažný trest možno uložiť od 160 EUR do 331 930 EUR. Prepadnutie majetku postihuje celý váš nelegálne získaný majetok. Prepadnutie veci možno uložiť napr. ak ste vec použili na spáchanie trestného činu.

Trest zákazu činnosti od 1 do 10 rokov, ktorým sa Vám zakazuje vykonávať určité povolanie, zamestnanie, funkciu alebo inú činnosť (napr. viesť motorové vozidlo), pri ktorej ste spáchali trestný čin.

Trest zákazu pobytu Vám zakazuje zdržiavať sa na určenom mieste od 1 do 5 rokov.

Trest zákazu účasti na verejných podujatiach od 1 do 10 rokov, ktorým sa Vám zakazuje účasť na športových, kultúrnych alebo iných verejných podujatiach, pri ktorých ste spáchali trestný čin.

Trest straty čestných titulov a vyznamenaní, ktorým strácate vyznamenania a iné čestné tituly udelené podľa osobitných predpisov.

Trest straty vojenskej a inej hodnosti, ak ste držiteľom vojenskej alebo inej hodnosti.

Trest vyhodenia z územia Slovenskej republiky možno uložiť od 1 do 15 rokov, ak to vyžaduje bezpečnosť osôb, majetku alebo iný verejný záujem, len ak nie ste občanom SR, iného členského štátu EÚ, zmluvného štátu Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo ak Vám nebol udelený azyl. To neplatí, ak predstavujete hrozbu pre

bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok. Vyhostiť Vás nemožno do štátu, kde je ohrozená Vaša osobná sloboda alebo život kvôli rase, národnosti, náboženstvu, politickému presvedčeniu a pod.

■ Posledná aktualizácia: 21/11/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.